

A rendezvény támogatói:

SASHEGYI ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.
MAGYAR MADÁRTANI EGYESÜLET BÖRZSÖNYI HELYI CSOPORT
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KEREKES BARNABÁS

A verseny döntő fordulójának körzeti szervezői:

Budapest: Dél-Buda: CSANÁDY SZILVIA (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Dél-Pest: NAGY PÉTER (Budapesti Fazekas Mihály Ált. Isk. és Gimn.)

Észak-Buda: BICZÓ ILDIKÓ (Veres Péter Gimnázium)

Észak-Pest: KOVÁCSNÉ FÓNAGY MARGIT (Karinthy Frigyes ÁMK Ált. Iskola)

Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)

Pest megye – kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)

Pest megye – nyugat: SÜVEGES-SZABÓ MARIANNA (Baár-Madas Ref. Gimn., Budapest)

Hunnia-Dél: KNÓDEL ÉVA (Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Ált. Iskola, Kecskemét)

Hunnia-Észak: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc MAKTN. Ált. Iskola, Miskolc)

Pannónia-Dél: NAGY ZOLTÁNNÉ (Toldi Lakótelepi Általános Iskola, Kaposvár)

Pannónia-Észak: KISS ZITA (Hétvezér Általános Iskola, Székesfehérvár)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI TERMÉSZETTUDOMÁNYI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2025/26. ORSZÁGOS DÖNTŐ 5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

JACZENKÓ EDIT általános iskolai tanár
KARÁCSONYI VIRÁG középiskolai tanár
VARGA-UMBRICH KÁROLY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

DR: KOVÁCS ORSOLYA középiskolai tanár
KEMENES ANNA középiskolai tanár
MERÉNYI MÁRTA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
LÖRINCZ RÉKA ERZSÉBET középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/termtud>

A megoldást a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Hány tejtermék, tejszármazék szerepel az alábbi felsorolásban?
túró, joghurt, savó, sajt, tofu, író, kefir, tejföl, gomolya, vaj
(A) legalább 6 (B) legalább 7 (C) legalább 8 (D) legalább 9 (E) legalább 10
- Az alább felsorolt szótagokból összesen hány, a földigiliszta testfelépítésére, mozgására, légzésére, táplálkozására, szaporodására jellemző fogalom rakható ki? (A vastagon szedett szótagok többször is használhatók.)
BÓR, DÉK, E, FÉ, GÁS, GE, GYŰ, HA, I, KOR, LEN, LÉG, LŐ, MOZ, NYE, PE, **REG**, RINC, RŰK, SER, **TE**, TÉK, TÖM, VŐ, ZÉS, ZOM
(A) legalább 5 (B) legalább 6 (C) legalább 7 (D) legalább 8 (E) legalább 9
- A felsoroltak közül hány fajjal találkozhatunk jellemzően télen a madáretetőknél?
csuszka, vörösbegy, füstifecske, őzsupó, kék cinke, házi veréb, erdei pinta, tengelic, fekete rigó, fülemüle, meggyvágó, nagy fakopáncs, zöldike, sárgarigó
(A) legalább 7 (B) legalább 8 (C) legalább 9 (D) legalább 10 (E) legalább 11
- Mivel etethetjük télen a madáretető látogatóit?
(A) olajos magvakkal (kivéve, ha sózott, pörkölt, vagy avas)
(B) gyümölcsökkel (alma, körte, bogyósok)
(C) száraz kenyérrel, péksüteménnyel
(D) húsipari termékekkel (szalámi, sós szalonna)
(E) állati zsiradékkal (faggyú, zsírszalonna, vaj)
- Melyik tűzoltási mód helyes?
(A) Gyertyát elfűjni. (B) Égő olajra vizet önteni.
(C) Parázsló fára homokot szórni. (D) Elektromos tűzre vizet önteni.
(E) Égő papírt pamut ronggyal letakarni.
- Melyik nem ugyanabból az anyagból épül fel, mint az alábbi kifejezéseket, szólásmondásokat kiegészítő képződmény anyaga?
_____ hasogató
Hason _____
_____, bőröstől.
Ebet _____, madarat tolláról, embert társáról
(A) tüllök (B) hajszál (C) pata (D) tojásbéj (E) agyar
- Az alábbi számokból a levegő mely összetevőinek hozzávetőleges százalékos aránya rakható ki: 1, 2, 4, 7, 8, (%)?
(A) hélium (B) oxigén (C) nitrogén (D) szén-monoxid (E) szén-dioxid

- Milyen elven működnek az összekevert betűkből kirakható tárgyak, jelenségek?

1. rányiút 2. möröhhé 3. virányvász 4. méfkeri/bitemlá 5. lávelim

a) fényelnyelés b) fénytörés c) mágnesesség d) hőtágulás e) elektromosság

(A) 1-c (B) 2-d (C) 3-b (D) 4-d (E) 5-e

- Mely gyümölcsök fajtái szerepelnek az alábbi felsorolásban?

Alexander, Starking, Golden, Besztercei, Germersdorfi, Rózsa kajsz, Pölöskei muskotály

(A) szilva (B) körte (C) sárgabarack (D) cseresznye (E) alma

- Melyik madárra találtok igaz állítást az alábbiak közül?

Fokozottan védett faj. Szívesen költ varjak fészkeiben. Vártamadár. Sokszor a gulipán társaságában költ. Előszeretettel bujkál a sűrű nádasban, de csilingelő hangja elárulja jelenlétét.

(A) 2020. év madara (B) 2021. év madara (C) 2022. év madara

(D) 2023. év madara (E) 2024. év madara

- Mi igaz 2019. év madarára?

(A) Fokozottan védett. (B) Afrikában telel.

(C) Kis talajmélyedésben fészkel. (D) Fő táplálékát vízirovarok alkotják.

(E) Korán, februárban érkezik hazánkba.

- Fejtsétek meg a keresztrejtvényt! Mely növény virágzatára igaz a szürke oszlopban megfejtésként kapott szó?

1. Ciklus magyarul.

2. A bika párja.

3. Termékenységet adó talajalkotó.

4. Ilyen madarak a gólyák.

5. Ősi magyar juh fajta.

6. A juh fiatal nőténye.

7. Utódot még nem ellett tehén.

(A) meggyfa (B) tulipán (C) hóvirág (D) paradicsom (E) napraforgó

- Mely állítások igazak az alábbi magyar fajtákra vonatkoztatva?

mudi, racka, mangalica, hucul, kendermagos

(A) Közöttük feleannyi növényevő van, mint ahány patás állat.

(B) Közöttük ugyanannyi emlős van, mint ahány kizárólag növényevő.

(C) Közöttük ugyanannyi ragadozó van, mint ahány tojásrakó.

(D) Közöttük ugyanannyi állatnak van begye, mint ahánynak csavart szarva.

(E) Közöttük ugyanannyi a páros ujjú patás, mint a négy végtaggal rendelkező állat.

